

vetettük ezt a dolgot, kiderült, hogy a sok szervezőmunka, a különböző »invitáló« levelek szövegezése és gépelése, a felolvasások, a könyvrendelés és egyéb dolgok annyira lekötik az idejét, hogy a kölcsönzés (napi) 60—80—100 olvasós frontját egyedül a fiatal Palotai Ida könyvtárosnőnek kell tartania. Ez a két embert követelő, kemény munka nem teszi lehetővé az alapos és sokoldalú könyvajánlást. S noha az említett két könyvből több példány odakint »forog« a sz-ekben, meg egyebütt; nem megnyugtató, hogy a szervező munka mellett a belső munka háttérbe szorul. A kettőt feltétlenül egyensúlyba kell hozni!

Bántó, és rontja az ötletes szövegek színvonalát a meglehetősen sok helyesírási hiba. Nem említeném, ha csak helyi probléma lenne. De sok más könyvtárban szerzett szomorú tapasztalataim alapján itt teszem fel a kérdést: a technikai

minimum, az öthónapos, az ezüstkalászos és más tanfolyamok mellett nem kellen-e minden könyvtárosnak egy alapos, helyesírási tanfolyamot is végighallgatni? Mert nincs kellemetlenebb dolog, mint amikor az olvasó a könyvtár valamely feliratán-szövegében durva betűbicsaklást lát...

Élményekkel, tanulságokkal gazdagon megrakodva tértem haza a hajdúszoboszlói Városi Könyvtárból, de a látottaknak csupán töredékét említhettem meg ebben a cikkben. Pincés János a József Attila olvasómozgalommal kapcsolatban valami olyasmit javasolt, hogy könyvtáros-tapasztalatsere értekezletet kellene tartani abban a könyvtárban, ahol legjobb a mozgalom. Én megváltoztatom javaslatát. *Igen hasznos lenne, ha több könyvtáros — akinek a parasztság körében kell dolgoznia — tapasztalatsere-látogatást tenne a hajdúszoboszlói könyvtárban.*

Győri György

KÉRDEZZ — FELELEK

»Hogyan kell a nyirkos, penészes könyveket házilag rendbehozni?« — kérdi Farkas József nyíregyházi megyei könyvtáros.

— A könyvtábláról és lapokról először a penészt puha flanellruhával letöröljük, majd a könyvet kinyitva, lehetőleg laponként a napon kiszárítjuk. A legkisebb nyirkosságot is meg kell szüntetni. A szárítást lehet száraz, meleg helyen is elvégezni, de ismerve a nap rendkívül erős baktériumölő hatását, a napon való szárítás sokkal eredményesebb. Ezen eljárással általában a korai penész káros hatását még meg lehet szüntetni, ha a penész még csak a felületen van, vagyis behatolása nem történt meg a papírba. Ha azonban a penész a papírba behatolt, 4—5 százalékos formalinoldattal kell ecsetelnünk a foltokat, hogy a még élő penész csírákat elpusztítsuk. Az illatszertárakban, vagy háztartási boltokban kapható formalin 40 százalékos töménységű, tehát 1 liter vízhez egy jó deciliter formalint keverünk és így

kapjuk a megfelelő oldatot. A formalint töményebb formában semmi körülmények között sem szabad használni, mert a könyv lapjait tönkretetheti.

Az ecsetelés után kiszárítjuk a lapokat, még pedig úgy, hogy az ecsetelt lap elé és mögé itatós- vagy szívópapírt helyezünk, a könyvet becsukjuk és nehezéket rakunk rá, 24 óra múlva pedig a szívópapírokat eltávolítjuk.

Ha a könyv ismét nedves, salétromosfalú helyiségbe kerül, újra penészesedhetnek, tehát könyvet semmi körülmények között sem szabad ilyen helyiségekben tárolni.

A penészes könyvek elleni küzdelemben a külföldi modern laboratóriumokban csíráölő ultraviolet lámpákkal sugároznak a beteg könyvekre. Ez az eljárás a könyvek egyéb kártevőit is elpusztítja, így a könyvet teljesen fertőtleníti. Újabban igen biztató eredménnyel folynak nálunk kísérletek a penészesedés ellen a sebészetben használatos csíráölő szerekkel (Szterogenol és Septamin) is.

Sasvári Dezső,

az Országos Széchényi Könyvtár
könyvkötészetének vezetője